

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

PUNJABI DUNIYA

Weekly

Since April 2005

Editor : Sharanjit Singh Thind

Thinking of Buying/Selling

Baldev Singh

Associate Broker
Cell : 917-224-7395

See Full Page Advt on Page 23

Vol. 15 Issue 28

Friday, 03 April 2020

www.PUNJABIDUNIYA.com

Published Weekly from New York

ਅਮਰੀਕਾ ਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਲੱਖਾਂ ਮੌਤਾਂ ਪਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਇਹ ਕੰਮ : ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਜਨ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ 'ਚ ਹਰ ਕੋਈ ਦਹਿਸ਼ਤ 'ਚ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹਨ ਉਹ ਦੂਜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਲ ਭੱਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਏਰੀਲਾ ਟੈਬਿਕ 31 ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਕੋਲਾਰਾਡੋ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਨਿਊਯਾਰਕ ਛੱਡਣਾ ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਉਡਾਨ ਭਰੀ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਹੁਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਨਰਸ ਸਾਰੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।"

ਬਾਕੀ ਸਫਾ 5 'ਤੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਭਿਆਨਕ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 2 ਹਫ਼ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਗਰਮਾਰੀ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਰਨ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਡੇਬੋਰਾਹ ਬ੍ਰਿਕਸ ਨੇ ਅਸਲੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜੇਕਰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ 1 ਲੱਖ ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Home Business Auto Insurance

NLIGHT INSURANCE
(A Division of Nlight Financial LLC)

Call : 917-612-3158

See Full Page Advt on page 16

NYC ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ? ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਜਨ- ਗਣਨਾ ਭਰੋ।

ਜਿੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਾਸੀ ਜਨ-
ਗਣਨਾ ਭਰਦੇ ਹਨ, ਉੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ
ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

- ਸਕੂਲਾਂ
- ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਂਟਰ
- ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਲਾਂ
- ਨਿਵਾਸ
- ਨੌਕਰੀਆਂ
- ਹਸਪਤਾਲਾਂ

ਆਵਾਸ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਜਨ-ਗਣਨਾ ਸੌਖੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ

ਹੁਣੇ ਇਸ ਨੂੰ [My2020census.gov](https://my2020census.gov) 'ਤੇ ਭਰੋ ਜਾਂ 1-844-330-2020 'ਤੇ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ) ਕਾਲ ਕਰੋ।

ਬੱਸ 10 ਸਵਾਲ:

- ਔਨਲਾਈਨ ਭਰੋ
- ਫੋਨ ਦੁਆਰਾ
- ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ

ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ:

- ਆਵਾਸ
- ਨਾਗਰਿਕਤਾ
- ਤੁਹਾਡੀ ਨੌਕਰੀ
- ਸਮਾਜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੰਬਰ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਜਵਾਬ ਸਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ:

- ICE ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
- ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
- ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
- ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਸਨ ਪੀੜਤ

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੇ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਟੈਸਟ ਪੌਜ਼ਿਟਿਵ ਆਇਆ ਸੀ। ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 5 ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ 2 ਰਾਗੀ ਸਾਥੀ ਵੀ ਆਈਸੋਲੇਸ਼ਨ ਵਾਰਡ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਪੰਜਵੀਂ ਮੌਤ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਕੋਰੋਨਾ' ਵਾਇਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਮਲ ਫਲੂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੀ ਹਨ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਕੋਰੋਨਾ' ਪੌਜ਼ਿਟਿਵ ਹੈ। ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸੁਤਲਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕਾ ਤੇਜ਼ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸਤਰਕਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਉਕਤ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਜਾਂਚੇ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਉੱਘੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਇਸ ਫਾਨੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ 4.30 ਵਜੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

62 ਸਾਲਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਪਰਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵੀ ਗਏ ਸੀ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪੌਜ਼ਿਟਿਵ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ

ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਕਟਰ ਫਾਉਚੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਅਸਲ ਸੱਚ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਏਜੰਸੀ)- ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਕ ਖਬਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ 27 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਟ੍ਰੈਵਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਹਵਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਾਹਰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਐਕਸਪਰਟ ਨੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿਓ ਮੈਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਐਂਥਨੀ ਫਾਉਚੀ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਖਬਰ ਐਮ.ਆਈ.ਟੀ. ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲਾਇਡੀਆ ਬੋਰੋਇਬਾ ਦੀ ਰਿਸਰਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਬੋਰੋਇਬਾ ਜਿਸ ਦੀ ਖੰਘ ਅਤੇ ਜ਼ੁਕਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਸਰਚ ਅਮਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, 'ਚ ਵੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਗਾਈਡਲਾਈਨ ਵਿਚ 6 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਵਾਲਾ ਇਹ ਡਰਾਪਲੈਟਸ 23 ਤੋਂ 27 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਾਉਚੀ ਵਲੋਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਰਾਪਲੈਟਸ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਛਿੱਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਡਰਾਪਲੈਟਸ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ? ਫਾਉਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਉਸ ਦੌਰਾਨ 27 ਫੁੱਟ ਪਿੱਛੇ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Looking to Buy/Sell ?

We know the difference between Home & House

Honesty, Integrity & Experience

Since
2007

*Specializing in
Investment &
Income producing
real estate

Whitestone
Real Estate

Sharanjit Singh Thind
Real Estate Broker

Phone: 917 612 3158

THE PRESIDENT'S CORONAVIRUS GUIDELINES FOR AMERICA

30 DAYS TO SLOW THE SPREAD

Listen to and follow the directions of your **STATE AND LOCAL AUTHORITIES**.

IF YOU FEEL SICK, stay home. Do not go to work. Contact your medical provider.

IF YOUR CHILDREN ARE SICK, keep them at home. Do not send them to school. Contact your medical provider.

IF SOMEONE IN YOUR HOUSEHOLD HAS TESTED POSITIVE for the coronavirus, keep the entire household at home. Do not go to work. Do not go to school. Contact your medical provider.

IF YOU ARE AN OLDER PERSON, stay home and away from other people.

IF YOU ARE A PERSON WITH A SERIOUS UNDERLYING HEALTH CONDITION that can put you at increased risk (for example, a condition that impairs your lung or heart function or weakens your immune system), stay home and away from other people.

For more information, please visit
CORONAVIRUS.GOV

STOP THE SPREAD OF GERMS

Help prevent the spread of respiratory diseases like COVID-19.

Avoid close contact with people who are sick.

Cover your cough or sneeze with a tissue, then throw the tissue in the trash.

Avoid touching your eyes, nose, and mouth.

Clean and disinfect frequently touched objects and surfaces.

Stay home when you are sick, except to get medical care.

Wash your hands often with soap and water for at least 20 seconds.

cdc.gov/COVID19

ਕੋਰੋਨਾ : ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਲੱਗੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ, 24 ਘੰਟੇ 'ਚ 884 ਮੌਤਾਂ, ਸ਼ਹਿਰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਲੋਕ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਇੱਕ ਅਦਿੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਾਂਗ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਨਰਸਾਂ ਇਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਫਰੰਟ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟੇ 'ਚ 884 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਹੁਣ ਤਕ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ 9,36,670 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 47,259 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਜਾਨਲੇਵਾ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ

ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 5112, ਇਟਲੀ 'ਚ 13,155 ਤੇ ਸਪੇਨ 'ਚ 9387 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਰਸ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਫੀਲਡਰਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਲੁਕਣ ਸਾਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਘਰ ਨਿਕਲ ਪੈਂਦੀ ਹਾਂ। ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮਾਸਕ ਨਾਲ ਆਪਣੇ

ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੱਕ ਕੇ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਮਾਸਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਂ ਵਾਰੀਅਰਜ਼ ਮਤਲਬ ਯੋਧਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਜੰਗ ਹੀ ਤਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ।" ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ, ਅਦਿੱਖ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਆਈਸੀਯੂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਲੜਾਈ

ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲੋਕ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੈਂਕੜੇ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹਨ।" ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ 'ਚ ਹਰ ਕੋਈ ਦਹਿਸ਼ਤ 'ਚ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹਨ ਉਹ ਦੂਜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਲ ਭੱਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਔਰਤ

ਏਰੀਲਾ ਟੈਬਿਕ 31 ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਕੋਲਾਰਾਡੋ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਨਿਊਯਾਰਕ ਛੱਡਣਾ ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਉਡਾਨ ਭਰੀ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਹੁਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਨਰਸ ਸਾਰੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।"

ਅਮਰੀਕਾ ਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਲੱਖਾਂ ਮੌਤਾਂ ਪਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਇਹ ਕੰਮ : ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਜਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਦੁਨੀਆ ਦੇ 190 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਅੱਗੇ 2 ਹਫ਼ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਤੋਂ 2

ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਜਨ ਡਾਕਟਰ ਜੈਰੋਮ ਐਡਮਸ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਨ. ਬੀ. ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਜੈਰੋਮ ਨੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਬਰ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ

ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਬੱਧਦ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਹੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਮੌਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ): ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਉਹ ਕੋਵਿਡ-19 ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮੌਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਥਾਣਾ ਦਸੂਹਾ ਦਾ ਪਿੰਡ ਨਰਾਇਣਗੜ੍ਹ ਸੀ। ਉੱਪਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਬੇਕਾਬੂ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਚ 865 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 3,989 ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 188,530 ਲੋਕ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਹਨ ਅਤੇ 7,251 ਲੋਕ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮਾਸਕ ਨਹੀਂ ਸਕਾਰਫ਼ ਪਾਓ ਸਕਾਰਫ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਸਕ ਦੀ ਕਮੀ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ 'ਸਕਾਰਫ਼' ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਚਲਾਓ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਬੋਲੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿਤਤ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਸਕਾਰਫ਼ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਚਲਾਓ। ਡੇਲੀ ਮੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਬੋਲੇ, ਜਿਥੇ ਤੱਕ ਮਾਸਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਸਕ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਸਕਾਰਫ਼ ਹੈ। ਸਕਾਰਫ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ

ਬਚਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਸ ਬੇੜੇ ਵੇਲੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਮਰੀਕੀ ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਾਸਕ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਕਮੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਸਕ ਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਕੋਲ ਮਾਸਕ ਘੱਟ ਪੈ ਜਾਣਗੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਡੋਬੋਰਾ ਬ੍ਰਿਕਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕਾਰਫ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਜੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਕਸ ਖੁਦ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਸਕਾਰਫ਼ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਮਾਸਕ ਦੀ ਕਮੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਇਸ ਗਾਈਡਲਾਈਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਵੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਦਵਾਈ, ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਡਾਕਟਰਿਸਟਰੀ ਪੈਂਟੇਮਿਕ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆਏ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਜੈਕਬ ਗਲਾਨਵਿਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਈ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੇਲੀ ਮੇਲ ਦੀ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਫਿਜੀਸ਼ੀਅਨ ਤੇ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਡ ਬਾਇਓ ਦੇ ਸੀਈਓ ਡਾਕਟਰ ਜੈਕਬ ਗਲਾਨਵਿਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਹੈ ਜੋ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੇਡੀਓ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਾਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 2002 ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 5 ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਰਸ-ਕੋਵ-2 ਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ

ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਵਰਜ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਊਟੇਟ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦੇ ਇਨਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰੀਖਣ ਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਜੈਕਬ ਗਲਾਨਵਿਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਐਸ-ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਨੂੰ ਬਾਈਂਡ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਿਰਦ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਰਟ ਟਰਮ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵੈਕਸੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਭਰ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਾਰਟ ਟਰਮ ਵੈਕਸੀਨ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ 8.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 43 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

nuway group

The South Asian **INSIDER** **Josh** **BOI** **ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ** **Ethnic Strategies**

Most Trusted News Media Company
Serving South Asian Americans

The Only South Asian American Media Group that Gives you Maximum Cost Effective Reach

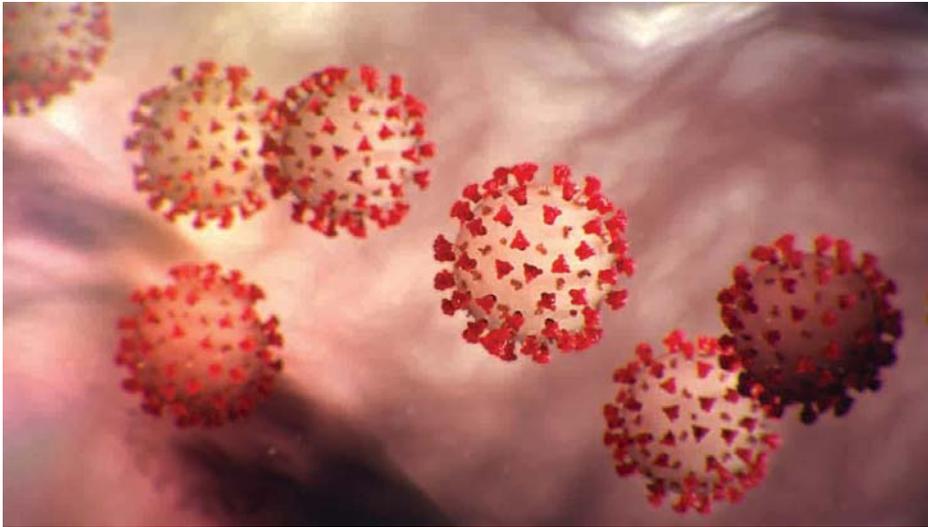
3 Million + Views on YouTube & Half Million fan like on Facebook

Email: sst@nuwaygroup.com
www.nuwaygroup.com
Phone: 917 612 3158

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਡਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ

ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੈਂਕੜਾ ਪਾਰ। ਕੁਲ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਏ 105, ਦੋ ਦੀ ਮੌਤ। ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਮਾਲ, ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਵੀ ਰਹਿਣਗੇ ਬੰਦ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਡਰਨਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਟੀਵੀ ਸੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਖੁਦ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਟੀਵੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਕਿ ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਉਣ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਦਲ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਡਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫਾਇਦੇ। ਤਾਜ਼ਾ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਡੇਢ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ। ਇਹ ਖ਼ਬਰ/ਰਿਪੋਰਟ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਸੂਚਨਾ ਗਾਇਬ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੇਢ ਲੱਖ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ 80000 ਲੋਕ ਠੀਕ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕੀ ਸਨ ਜਾਂ ਹਲਕੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ। ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਡਰ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਰਮਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਵਾਇਰਸ, ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੋਚਕ, ਖਸਰਾ, ਚਿਕਨਪੌਕਸ ਤੇ ਫਿਰ ਡੈਂਗੂ, ਚਿਕਨਗੁਨੀਆ ਦੇ ਨਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਇਰਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਸਵਾਈਨ ਫਲੂ, ਸਾਰਸ ਨੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਡਰਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਰਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਦੀ ਹੋਲੀ ਸੀ ਪਰ ਮੌਤ ਦਰ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ, ਤਕਰੀਬਨ 10 ਫੀਸਦੀ। ਵਾਇਰਲ ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਹਰ ਘਰ ਹੀ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮੌਸਮ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਸ, ਮਰਸ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਹੈ ਕਰੋਨਾ। ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਇਹ ਖਾਸੀਅਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਬਦਲਾਉ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮਾਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਾਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਕਰੋਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਵਿਡ-19 ਨਾਂ ਦਾ ਵਾਇਰਸ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ 31 ਦਸੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਇਆ। ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਇਸ ਦੇ ਕਿਆਸ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਮਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਕਾਫੀ ਤੇਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਦਰ ਪਹਿਲਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਟੀਵੀ ਦਾ ਹਰ ਨਿਊਜ਼ ਬੁਲਿਟਨ ਇਸ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰੋਗੀ ਅਗਾਂਹ 2 ਤੋਂ 3 ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਗ ਫੈਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਹਫਤੇ, 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਗਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ 2.7 ਫੀਸਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਕਿਉਂ ਹੋਵੇ? ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਕਿਉਂ ਹੋਵੇ? ਪਰ ਸਵਾਲ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਹੀ, ਕਾਰਗਰ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕੋਈ 400-500 ਐਨਐੱਮ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਇਹ ਬਾਕੀ ਜਰਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੁਝ ਵੱਡੀ ਲੰਬਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਰੀਕ ਮਾਸਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ

ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਸਗੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਛਿੱਕਾਂ ਅਤੇ ਖੰਘ/ਖਾਂਸੀ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਹੀਆਂ ਪਾਣੀ-ਰੋਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਤੋਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਸਾਡੀ ਬਚਾਅ ਪੱਧਤੀ ਦੀ ਸਮਝ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਡਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਇਕ ਢੰਗ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 80 ਫੀਸਦੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਛਣਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ। ਸਿਰਫ਼ ਵੀਹ ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ 5 ਫੀਸਦੀ ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾ, ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਵਾਇਰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਛਿੱਕਾਂ-ਖਾਂਸੀ ਰਾਹੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਜਰਮ ਅਗਾਂਹ ਜ਼ਰੂਰ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਇਸ ਸਮਝ ਤੋਂ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਬਦਲਾਉ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਿਹਤਮੰਦ ਢੰਗ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ: - ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ (ਸਾਈਜ਼) ਆਪਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਐੱਨ 95, ਮਾਸਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਮਾਸਕ ਜਾਂ ਗੁਮਾਲ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਕੇ ਵੀ ਕੰਮ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। - ਇਹ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦਾ। ਖਾਂਸੀ ਜਾਂ ਛਿੱਕ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨਾਲ ਜਰਮ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਸਕ ਦੀ ਲੋੜ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੰਦੇ ਨੂੰ। ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਹਤ ਅਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- ਛਿੱਕਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਐਲਰਜੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ। ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਪਰਾਗ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਛਿੱਕਣ ਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਛਿੱਕ ਜਾਂ ਖਾਂਸੀ ਵੇਲੇ, ਦੋਹੇ ਹੱਥ ਹੀ ਨੱਕ-ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਕਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਰਮ ਹੱਥ ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਹ 6 ਤੋਂ 12 ਘੰਟੇ ਤਕ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਜਰਮ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਕਰਨਾ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਛਿੱਕਣ ਜਾਂ ਖਾਂਸੀ ਵੇਲੇ ਗੁਮਾਲ ਜਾਂ ਮਾਸਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕੂਹਣੀ ਵਿਚ ਛਿੱਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਉਥੇ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਜਾਂ ਕੋਟੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਛਿੱਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਰਮ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਥਾਂ/ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂੰਹਣ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਹੱਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੱਕ, ਮੂੰਹ, ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫੌਰਨ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਹੈ, ਛਿੱਕਣ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਥਾਂ ਦੇ ਛੋਹੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋਣ ਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਾ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ:

- ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਉਹ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਸ਼ੂਗਰ ਰੋਗ, ਦਮਾ ਜਾਂ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਆਦਿ ਸੀ; ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਹਨ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ। ਇਸ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ। - ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚ ਆਮ ਬਣਿਆ ਭਰ-ਪੋਟ ਖਾਣਾ ਖਾਓ। - ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਲਗਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੱਕੀ ਖਾਂਸੀ, ਗਲੇ ਦੇ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਵਰਤੇ ਜਾਣ। ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਬੀਟਾਡੀਨ ਨਾਲ ਗਰਮੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇ ਨੱਕ ਵਗਦਾ ਹੈ, ਬਲਗਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਤਲਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਜੇ ਸ਼ੱਕੀ ਖਾਂਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਸ਼ਖ਼ਸ ਖਾਂਸੀ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਜੋ ਕਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ। ਜੇ ਲੱਛਣ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਖਾਂਸੀ-ਛਿੱਕ ਦੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਵਰਤਣ। ਸ਼ੱਕ ਵਾਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਮਾਸਕ ਪਾਵੇ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ ਰੱਖੇ। ਭੀੜ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇ ਕਿ ਘਰੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਬਿਮਾਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਗਲੇ ਤੋਂ ਥੱਲੇ, ਫੇਫੜਿਆਂ ਤਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਨਿਮੋਨੀਆ ਨਾ ਬਣੇ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਬਚਾਉ ਦੇ ਢੰਗ ਆਮ ਹਨ ਤੇ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ 'ਚ, ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਰ ਰੋਜ਼, ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਜਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ, ਖਾਸ ਕਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਗਿਆਨ ਘੱਟ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਵੱਧ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਡਰ-ਸਹਿਮ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤਣਾਉ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਰਨਾ ਕਹੀਏ ਜਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਹਊਆਂ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਸੰਭਲਣਾ ਵੀ ਸਿੱਖੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਵੀ।

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਸਹਿਮ ਦੇ ਸਾਏ ਹੇਠ ਦੁਨੀਆ

ਦਸੰਬਰ 2019 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ, ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਦੌੜਦੀ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਰੁਕ ਜਾਵੇਗੀ। ਨੰਗੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿਸਣ ਵਾਲਾ ਸੂਖਮ ਵਾਇਰਸ ਏਨਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕਦਮ ਸਹਿਮ ਜਾਣਗੇ।

ਕੀ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ : ਲੈਟਿਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਜ਼। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੋਰੋਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਪਰ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਵਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਨੂੰ ਨੇ 30 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਮੰਨਦਿਆਂ ਛੇੜੀ-19 ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ 3 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ, 2 ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਵਾਇਰਸ, 1 ਦਾ ਭਾਵ ਡਿਜ਼ੀਜ਼ (ਬਿਮਾਰੀ) ਅਤੇ 19 ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 2019 ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਦਿੱਖ ਤਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਹ ਨਲੀਆਂ 'ਤੇ ਛਤਰੀ ਤਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਤਕਲੀਫ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ : ਚੀਨ ਦੇ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਵਾਇਰਲੋਜੀ ਬਾਇਓਸੇਫਟੀ ਲੈਬ ਨਾਮ ਦੀ ਲੈਬ ਵਿਚ ਖੋਜਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ, ਦਸੰਬਰ 2019 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਵਾਇਰਸ ਵੇਖਿਆ। ਗੌਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਜੈਨੇਟਿਕ ਸੀਕੁਐਂਸ ਚਮਗਿੱਦੜਾਂ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਸੀਕੁਐਂਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵੁਹਾਨ ਦੀ ਸੀਡੂਡ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਅਚਾਨਕ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਉਕਤ ਲੈਬਰਟਰੀ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਅਫ਼ਰਾ-ਤਫ਼ਰੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੁਪਾਈ ਰੱਖੇ। ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਵੁਹਾਨ ਦੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕਟਰ, ਡਾ: ਲੀਅ ਵਿਲਿਆਨ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਸੱਤ ਮਰੀਜ਼ ਆਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦੇਖ ਕੇ ਡਾ: ਲੀਅ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਪਈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਰੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਭਿਆਨਕ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਡਾ: ਲੀਅ ਨੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਮੈਸੇਜ ਕਰਕੇ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਡਾ: ਲੀਅ ਦਾ ਇਹ ਮੈਸੇਜ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਮਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਜ਼ਜ਼ਨ ਚੀਨ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਚਮਗਿੱਦੜਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੱਕ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਚਮਗਿੱਦੜਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਮੀਟ ਅਤੇ ਸੂਪ ਬੜੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੁਹਾਨ ਦੀ ਇਸ 'ਸੀ ਫੂਡ' ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਲੋਕ ਚਮਗਿੱਦੜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਤੇ, ਬਿੱਲੀਆਂ, ਚੂਹੇ, ਡੱਫੂ, ਸੱਪ ਆਦਿ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਜਿਉਂਦੇ ਅਤੇ ਅਧਮੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਣ ਦਾ ਵੀ ਇੱਥੇ ਰਿਵਾਜ ਹੈ।

ਡਾ: ਲੀਅ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਵਲੋਂ ਵਾਇਰਲ ਕੀਤੇ ਮੈਸੇਜ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਉਸ 'ਤੇ ਅਫ਼ਵਾਹ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਡਾ: ਲੀਅ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਵੀ ਮੰਗਣੀ ਪਈ। ਜਦੋਂ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ

ਡਾ: ਲੀਅ ਦੀ ਇਸੇ ਬਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਹ ਜਿੰਨ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਜਾਂ ਚੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲੈਬ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੈ ਇਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਰਹੱਸ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਲੱਛਣ: ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਲੱਛਣ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੁੱਕੀ ਖੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਸੌ ਚਾਰ ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ ਬੁਖਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਮਰੀਜ਼ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਜੁਕਾਮ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਬੋੜਾ ਬੁਖਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੁਖਾਰ, ਥਕਾਵਟ, ਸੁੱਕੀ ਖੰਘ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਆਦਿ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਇਮਿਊਨਿਟੀ) ਘੱਟ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰੁਕ ਗਈ ਰਫ਼ਤਾਰ : ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਪਾਨ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਸਾਊਥ ਕੋਰੀਆ ਕੈਨੇਡਾ, ਸਿੰਘਾਪੁਰ, ਅਮਰੀਕਾ, ਵੀਅਤਨਾਮ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਚੀਨ, ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਇਟਲੀ, ਈਰਾਨ ਆਦਿ ਇਕ ਸੌ ਅੱਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸਹਿਮ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਇਕ ਵਾਇਰਸ ਕਰਕੇ ਸੁੰਨਸਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੁਨੀਆ ਅੱਗੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਡਰਨ ਅਤੇ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ, ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ, ਹੈਪੇਟਾਈਟਿਸ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਫੇਲੂ ਹੋਣ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਗ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਏਅਰਲਾਈਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ, ਸਿਨੇਮਾਘਰ, ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਦਿ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਸੁੰਨ-ਸਾਨ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਭੈਭੀਤ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੈ ਤੋਂ ਕਮਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਮ੍ਹਾਂਬੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰੀਏ।

ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਖੜਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤੌਰ ਗਿਰਾਵਟ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਮੰਦੀ ਦੇ ਮੁਹਾਣ 'ਤੇ ਖੜੀ ਹੈ। ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦੀ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨੇਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਚੀਨ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਚੀਨ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜੀ ਡੀ ਪੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੁੰਡਾਈ, ਜੀ. ਐਮ. ਮੋਟਰ, ਹਾਂਡਾ ਵਰਗੀਆਂ 300 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਖਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਵਾਲੀ ਚੀਨੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਉੱਥੇ ਇਕ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਮ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵੀ ਫਿਲਹਾਲ ਬੰਦ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਬਦਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕੋਰੋਨਾ ਵੈਕਸਿਨ: ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਲਾਗ ਰੋਕਣ

ਲਈ ਟੀਕੇ (ਵੈਕਸਿਨ) ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਟੈਸਟ ਹੋਣਾ ਇਹ ਇਕ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵੈਕਸਿਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦੌੜ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵੈਕਸਿਨ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ: ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਰਹੱਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਇਆ? ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲਾਗ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਇਕ ਤੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਭਾਵ ਜੇਕਰ 100 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੱਲਾ ਗੁੱਲਾ ਕਿਉਂ ਮਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ, ਦਮਾ, ਕੈਂਸਰ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ, ਲਈ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਇਹ ਮਰੀਜ਼ ਵੀ ਨਾ ਮਰਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਕਿਸੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਆਕਾਰ ਚਾਰ ਸੌ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸੌ ਮਾਈਕਰੋਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਆਮ ਮਾਸਕ ਇਸ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜੀਵ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜੀਵ ਤੱਕ ਸਿੱਧੇ ਅਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹਦੀ ਲਾਗ ਕਿਸੇ ਧਾਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਨਾ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦਸ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸੂਰਜ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਬੈਠੋ। ਠੰਢੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਈਸਕਰੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਠੰਢੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ। ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਖਾਣਾ ਖਾਓ। ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਜਾਓ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾ ਲਵੇਗੀ। ਸਹਿਮ ਦੇ ਬੱਦਲ ਛੁਟ ਜਾਣਗੇ। ਸੂਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ
ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ
PUNJABI DUNIYA
ISSN No. 1554 06X

ਚੇਅਰਮੈਨ : ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ
ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ : ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦ
ਐਡੀਟਰ - ਇਨ - ਚੀਫ ਅਤੇ ਪਬਲੀਸ਼ਰ : ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ
ਡਿਪਟੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ : ਰਾਜ ਰਾਹੀ
ਕੰਟਰੀਬਿਊਟਿੰਗ ਰਾਈਟਰ : ਸੋਨੀਆ ਗਾਬਾ
ਚੀਫ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਵਿਜੈ ਸ਼ਾਹ
ਸ਼ਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰੇਸਪੋਂਡੈਂਸ :
ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਹਮਾਦ
ਗਰਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਇਡੀਆ)
ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਇੰਟਰਨ : ਰੌਬਿਨ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ
ਵੈਬ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ : ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

Published by Punjabi Duniya.com LLC
(A Division of Media Partners Capital, Inc.)

Address :
P.O Box 7005 Hicksville New York 11801

Phone: 917 612 3158 TelFax : 516 342 1076
punjabiduniya@gmail.com, thesouthasianinsider@gmail.com
www.punjabiduniya.com

Disclaimer The South Asian Insider is a weekly newspaper published every week by The South Asian Insider. It's available in community & religious centers, ethnic grocery stores and also available by mail, email & online to subscribers. The opinions, beliefs and viewpoints expressed by the various writers, authors and forum participants in The South Asian Insider do not necessarily reflect the opinions, beliefs and viewpoints of the Editor. All advertisers advertising in The South Asian Insider assume responsibility for accuracy of their advertisements. The South Asian Insider and/or people associated with it are not responsible for any claims made by the advertisers and don't endorse any product or services advertised in The South Asian Insider. We strongly urge consulting your lawyer before buying/contracting /hiring through the ads published in the newspaper. We are in the business of selling space and claims made by the advertisers are not authenticated or confirmed by an independent source

Steps to help prevent the spread of COVID-19 if you are sick

FOLLOW THE STEPS BELOW: If you are sick with COVID-19 or think you might have it, follow the steps below to help protect other people in your home and community.

Stay home except to get medical care

- **Stay home:** People who are mildly ill with COVID-19 are able to recover at home. Do not leave, except to get medical care. Do not visit public areas.
- **Stay in touch with your doctor.** Call before you get medical care. Be sure to get care if you feel worse or you think it is an emergency.
- **Avoid public transportation:** Avoid using public transportation, ride-sharing, or taxis.

Separate yourself from other people in your home, this is known as home isolation

- **Stay away from others:** As much as possible, you should stay in a specific “sick room” and away from other people in your home. Use a separate bathroom, if available.
- **Limit contact with pets & animals:** You should restrict contact with pets and other animals, just like you would around other people.
 - Although there have not been reports of pets or other animals becoming sick with COVID-19, it is still recommended that people with the virus limit contact with animals until more information is known.
 - When possible, have another member of your household care for your animals while you are sick with COVID-19. If you must care for your pet or be around animals while you are sick, wash your hands before and after you interact with them. See COVID-19 and Animals for more information.

Call ahead before visiting your doctor

- **Call ahead:** If you have a medical appointment, call your doctor’s office or emergency department, and tell them you have or may have COVID-19. This will help the office protect themselves and other patients.

Wear a facemask if you are sick

- **If you are sick:** You should wear a facemask when you are around other people and before you enter a healthcare provider’s office.
- **If you are caring for others:** If the person who is sick is not able to wear a facemask (for example, because it causes trouble breathing), then people who live in the home should stay in a different room. When caregivers enter the room of the sick person, they should wear a facemask. Visitors, other than caregivers, are not recommended.

Cover your coughs and sneezes

- **Cover:** Cover your mouth and nose with a tissue when you cough or sneeze.
- **Dispose:** Throw used tissues in a lined trash can.
- **Wash hands:** Immediately wash your hands with soap and water for at least 20 seconds. If soap and water are not available, clean your hands with an alcohol-based hand sanitizer that contains at least 60% alcohol.

Clean your hands often

- **Wash hands:** Wash your hands often with soap and water for at least 20 seconds. This is especially important after blowing your nose, coughing, or sneezing; going to the bathroom; and before eating or preparing food.
- **Hand sanitizer:** If soap and water are not available, use an alcohol-based hand sanitizer with at least 60% alcohol, covering all surfaces of your hands and rubbing them together until they feel dry.
- **Soap and water:** Soap and water are the best option, especially if hands are visibly dirty.
- **Avoid touching:** Avoid touching your eyes, nose, and mouth with unwashed hands.

Avoid sharing personal household items

- **Do not share:** Do not share dishes, drinking glasses, cups, eating utensils, towels, or bedding with other people in your home.

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ

ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਅੱਜ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਵਿਡ -19 ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਆੜ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਅਤੇ ਰੰਗ ਨਸਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਚਰਚਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿਥੇ ਕੋਵਿਡ - 19 ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਡਰੋਂ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨ ਦੇ ਫਿਕਰ 'ਚ ਉਹ ਗੁੰਮਗਾਹ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਘਬਰਾਏ ਲੋਕ ਸਟੋਰਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਰਾਸ਼ਨ ਲਿਆ ਕੇ ਘਰੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਤੰਗੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲਾਲਚੀ ਲੋਕ ਸਟੋਰਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਮਹਿੰਗਾ ਵੇਚ ਕੇ ਬਦਨਾਮੀ ਖੱਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਸਮਾਨ ਸੰਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਏਨਾ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟਮਈ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਚੰਗੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਸਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਸੈਫ (ਸਿੱਖ ਅਵੇਅਰਨੈੱਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵੱਲੋਂ 'ਨੋ ਹੰਗਰੀ ਟਮੀ' ਭਾਵ ਕੋਈ ਪੇਟ ਭੁਖਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਮੁਹਿੰਮ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ- ਬਚੀਆਂ ਸਿਹਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਅਰ- ਮੇਨਲੈਂਡ ਦੇ

ਵੱਖ- ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਘਰੋਂ - ਘਰੀ ਜਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਵਲੰਟੀਅਰ, ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਭਿੰਨ - ਭੇਦ ਦੇ, ਹਰੇਕ ਰੰਗ - ਨਸਲ ਤੇ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਅੱਖੇ ਵੇਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵੱਲੋਂ 'ਫ੍ਰੀ ਟਿਫਨ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆਏ ਅੰਤਰ - ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਖਾਲੀ ਟਿਫਨ ਤਾਜ਼ਾ ਭੋਜਨ ਦੇ ਭਰ ਕੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਪਹੁੰਚਦੇ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਰਗਰਮ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਸੰਕਟਮਈ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮੌਜੂਦ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਵਿਡ- 19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ 'ਚ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਭੋਜਨ ਸਟਾਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਹੁਣ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਰੀ ਡੈਲਟਾ ਵਲੋਂ ਸਰਬੱਤ ਲਈ ਸਰਬਪੱਖੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੀ ਘੜੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁੱਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬੇਅੰਤ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਰੋਟੀ- ਕੱਪੜਾ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਵੀ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ 'ਤੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਲੋਚਨਾ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਨਿੰਦਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਕਾਰਜਾਂ 'ਚ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ- ਬੁੱਝ ਕੇ ਛੁਟਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ 'ਖਾਲਸਾ ਏਡ' ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਜਿਥੇ ਹੱਦਾਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘੜੀ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ 'ਕਿਰਤ ਕਰੋਂ ਵੰਡ ਛਕੋ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪੋ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ' ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਥਾਂ- ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ, ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਹੀ ਯੂਰਪ ਸਮੇਤ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਵੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸਿੱਖ, ਭਾਈ ਘਨਈਆ ਜੀ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੰਗਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸਰੋਤ ਹਨ।

ਐਨ ਐਸ ਹੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਾਬੁਲ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ,

25 ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਕੰਬ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂਐਨਓ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਾਰਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਾਕਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਜਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ, ਹੁਣ ਸੋਚਣ। ਅਜਿਹੇ ਨਫਰਤ ਭਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਪਿਲ ਮਿਸ਼ਰਾ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਜੰਗਾਂ- ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪਿਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਲੂਮ - ਪੱਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹੱਟਣਗੇ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਸੱਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਆਈਐੱਸ ਦੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਪਾਕ ਇਰਾਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵੀ 'ਦੁੱਖ ਤੇ ਸੁੱਖ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਰ 'ਚ ਕੱਪੜੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਬਦਲ - ਬਦਲ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦੀ ਲੀਹ ਤੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਵਿਡ -19 ਜੈਵਿਕ ਜੰਗ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਤੋਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਏ, ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਧਰ 'ਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਕਿਉਂ ਲਾਉਣਾ ਪਿਆ ?

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਕਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਅੰਤ ਅੱਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸੋਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਥੇ ਆ ਕੇ ਭਟਕ ਗਏ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ? ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਾ ਕੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਵਾ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕੇ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋੜ ਕੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਝ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੱਚ ਇਸ ਜਨਤਾ ਕਰਫਿਊ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ। ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੌਕ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਗ਼ਲਤ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ

ਆਖਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਏਨੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿ ਉਹ ਆਖ ਸਕਣ ਕਿ ਤਾੜੀਆਂ ਤੇ ਖਾਲੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫ਼ਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰੇ ਅਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਖਲੋ ਕੇ ਖਾਲੀਆਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਕਮ ਦਾ ਹਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਨਾ ਰੋਕੋ। ਇਹੀ ਭੇਡਚਾਲ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੀ ਨਿਕਲਿਆ ? ਜਨਤਾ ਕਰਫਿਊ ਤੇ ਜਨਤਾ ਰੈਲੀਆਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿਮ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਕਿ ਘੰਟੀ ਵਜਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਹਿਮ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਕਰਫਿਊ ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ। 100 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 500 ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਤਾੜੀਆਂ, ਭਾਂਡੇ ਵਜਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਜਲੂਸ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸੱਭ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੱਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਫ਼ੋਨ ਦੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਹਰ ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਕਿ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਚਾਅ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਰੱਖਣ 'ਚ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਘਰ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਅਹਿਤਿਆਤ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤਾਕ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਗ਼ਲਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹ ਸਮਾਂ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੀ ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕੁਆਲਟੀ ਲਈ ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾਉਣੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਅਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਠ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਰਗ-ਰਗ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮਸਲਾ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਇਕ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਸਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 'ਮਨਾਉਣ' ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰ ਗਏ ਜੋ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਅੱਜ ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਉਤੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਇਕ ਜੰਗ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ

ਜਗਾਇਆ ਜਾਵੇ

ਗੁਰੂਘਰਾਂ, ਮਸਜਿਦਾਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗਿਰਜਾ ਘਰਾਂ 'ਚ ਲੋਕ ਦੁਆਵਾਂ ਮੰਗਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ, ਕੁਝ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਐਫ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਝੂਠੇ ਦਿਲਾਸੇ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੀ ਮਦਦ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ? ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਦਕਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਰਫਿਊ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਚਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਸੱਭ ਤੋਂ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਆਇਆ।

ਕਦਰਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਸਿਖ ਲਵੇ। ਪਰ ਜੋ ਲੋਕ ਅਪਣੇ 70 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁਲ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜੇ ਵੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਫਿਊ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

-ਨਿਮਰਤ ਕੌਰ

Join the 2020 Census

Apply Online!

Full-Time and Part-Time Positions

The 2020 Census is taking applications for positions starting soon. There are a wide variety of full-time and part-time jobs for all levels of experience. Make your next job count by applying today!

For more information about our Field or Office positions please visit us at:

2020census.gov/jobs

1-855-JOB-2020

(1-855-562-2020)

- Clerks / Supervisory Clerks
 - Listers / Enumerators
 - First Line Supervisors

For more information about Professional and Management positions please visit us at:

usajobs.gov

- Area Census Office Managers
- Lead Census Field Manager
 - Admin Manager
 - IT Manager
- Recruiting Manager

- Must be 18 years or older
- Must be a US Citizen
- If bilingual, must pass an oral equivalence exam in English

United States®
Census
Bureau

Shape
your future
START HERE >

United States®
Census
2020

Race & Ethnicity

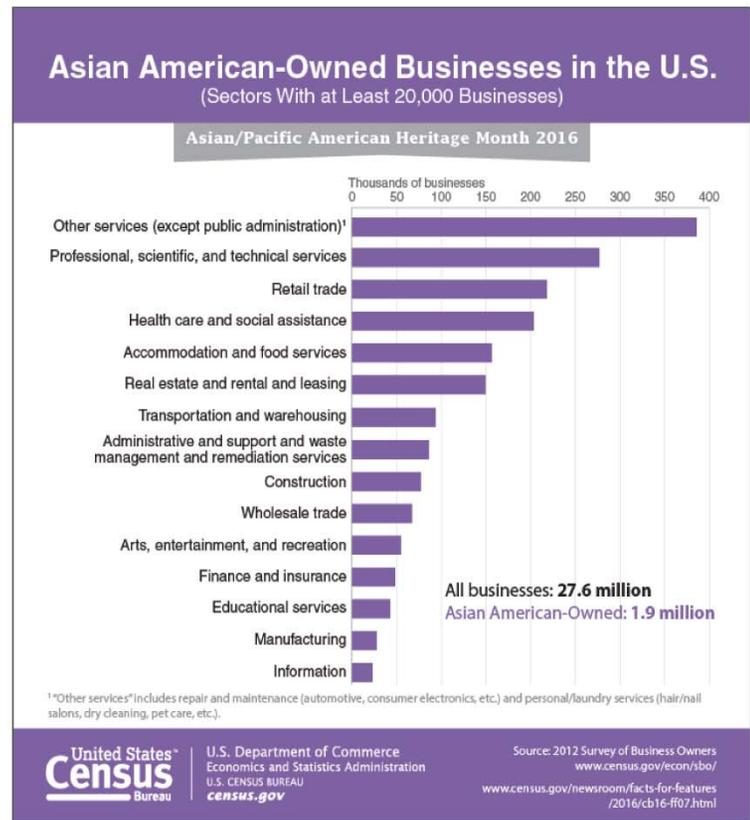
The U.S. Census Bureau considers race and ethnicity to be two separate and distinct concepts.

What is race?

The Census Bureau defines race as a person's self-identification with one or more social groups. An individual can report as White, Black or African American, Asian, American Indian and Alaska Native, Native Hawaiian and Other Pacific Islander, or some other race. Survey respondents may report multiple races.

What is ethnicity?

Ethnicity determines whether a person is of Hispanic origin or not. For this reason, ethnicity is broken out in two categories, Hispanic or Latino and Not Hispanic or Latino. Hispanics may report as any race.

Can the information be used to enforce immigration laws on me or my family?

No. The Census Bureau adheres to strict confidentiality laws that prohibit sharing of respondent information. We do not share respondent answers with immigration, law enforcement, tax collection agencies or any other organization.

What region of origin does Census consider for each race category?

White	Black or African American	American Indian or Alaska Native	Asian	Native Hawaiian or Other Pacific Islander
Europe	Africa	North America	Far East	Hawaii
Middle East		South America	Southeast Asia	Guam
North Africa		Central America	Indian	Samoa
				Pacific Islands

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

Since April 2005 Editor: Sharnjit Singh Thind PUNJABI DUNIYA Weekly

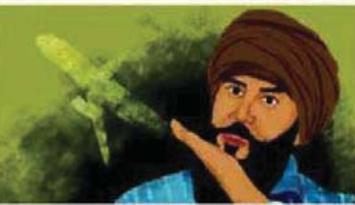
Vol. 14 Issue 15 Wednesday 02 Jan to 08 Jan, 2019 www.PUNJABI DUNIYA.com Published Weekly from New York

ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ 27000 ਕਰੋੜ

ਓਰੀਜ਼ਲ: ਖਰਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ...

ਇਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਖਰਚੇ 27,000 ਕਰੋੜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ...

ਇਸ ਸਾਲ 1.25 ਲੱਖ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਖਰਚੇ 27,000 ਕਰੋੜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ...

ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾ-ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸਿੱਖ ਨਾਜ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾ-ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ...

ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾ-ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ...

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਬੱਬ ਦਾ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ

ਪਿਊਰਤਾ: ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਮੌਕੇ ਬੱਬ ਦਾ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ...

ਫੌਜ ਨੇ ਬੱਬ ਦਾ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਬੱਬ ਦਾ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ...

Insurance Business, Liability, Disability, Workers Comp., E & O, Auto, Home, 917-612-3158 www.whitestonecorpusa.com

WE THANK OUR CUSTOMERS FOR THEIR TRUST & LOYALTY 26 YEARS OF EXCELLENT CUSTOMER SERVICE INDO US EXPRESS, INC HICKSVILLE, NEW YORK WORLDWIDE COURIER FREIGHT-FORWARDER DOMESTIC & LOCAL DELIVERY CALL US AT: 212-447-5720 or FAX 516-932-3750 ALTERNATE NUMBER: 347-538-7041 OR EMAIL US: INDOUSEXPRESS@GMAIL.COM www.indousexpress.com GREAT SERVICE, 7 DAYS A WEEK, 365 DAYS A YEAR! CALL ABOUT OUR SPECIAL RATES TO INDIA/WORLDWIDE

BEWARE OF SCAMS AND FRAUD SCHEMES

The Office of Inspector General recognizes that we are facing unprecedented times and is alerting the public about potential fraud schemes related to economic stimulus programs offered by the U.S. Small Business Administration in response to the Novel Coronavirus Pandemic (COVID-19).

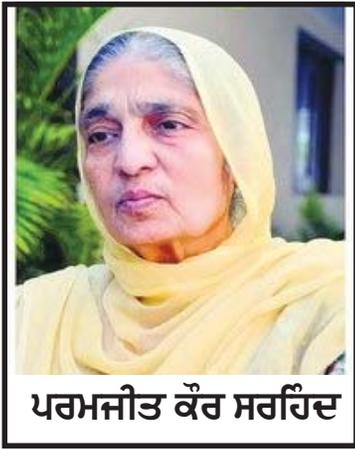
Grants SBA does not initiate contact on either 7a or Disaster loans or grants. If you are proactively contacted by someone claiming to be from the SBA, suspect fraud.

Loans If you are contacted by someone promising to get approval of an SBA loan, but requires any payment up front or offers a high interest bridge loan in the interim, suspect fraud.

Phishing Look out for phishing attacks/scams utilizing the SBA logo. These may be attempts to obtain your personally identifiable information (PII), to obtain personal banking access, or to install ransomware/malware on your computer.

Report any suspected fraud to OIG's Hotline at 800-767-0385 or online at, https://www.sba.gov/about-sba/oversight-advocacy/office-inspector-general/office-inspector-general-hotline.

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਹਿੰਦ

ਅਜੋਕੇ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਣਮੱਤੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਵੀ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜ ਵਾਂਗ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਾਵਾਂ ਫੇਰੇ ਵੀ ਇਸੇ ਸੋਚ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਤੇ ਅਹਿਮ ਰਸਮ ਜਾਣ ਕੇ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਰਾਤ ਵੀ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਆਹ ਘਰ ਦੇ ਜਾਂ ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ

ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ

ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਖੋਚਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੋਈ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਿੱਧਾ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹ ਵੀ ਛੇ ਪਾਉੜੀਆਂ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੰਡਾ-ਕੁੜੀ ਦੋਵੇਂ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਧੀ ਦਾ ਬਾਪ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਜਾਂ ਲੜਕਾ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ-ਭਰ ਡੁੱਲਦੀਆਂ। ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਹਟਕੋਰੇ ਭਰ-ਭਰ ਰੋਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਾਈ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਬਾਬਲ ਆਪਣੇ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਪੂੰਝਦਾ। ਅੱਜ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿੱਥੋਂ? ਨੰਗੇ ਮੂੰਹ ਬੈਠੀ ਕੁੜੀ ਮੌਜ ਨਾਲ ਲਾਵਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਆਧੁਨਿਕ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੁਲਹੇ ਨਾਲ ਮਾੜੀ-ਮੋਟੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਬੋੜੀ-ਬੋੜੀ ਵਿੱਥ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ। ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਲਾਵ ਲੈਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਰਦੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਭਰਾ ਫੜ ਕੇ ਤੋਰਦਾ ਤੇ ਅਗਲੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸੰਭਾਲ ਦਿੰਦਾ। ਪੰਜ-ਸੱਤ ਭਰਾ ਭੈਣ ਨੂੰ ਫੜ-ਫੜ ਕੇ ਤੋਰਦੇ ਲਾਵਾਂ ਦੀ ਰਸਮ ਕਰਵਾਉਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਕ-ਸਕੀਰੀ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਵੀ ਹੁੰਦੇ। ਲਾਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ, ਕੋਈ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿੱਖਿਆ' ਪੜ੍ਹਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿਹਰਾ' ਪੜ੍ਹਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਜਾਂ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ਗਨਾਂ ਨਾਲ ਵਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਥੱਲੇ ਗਦੈਲਾ-ਚਾਦਰ ਵਿਛਾ ਕੇ ਹੀ ਜੁਆਈ-ਭਾਈ ਨੂੰ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਮੁੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੋਲ ਬੈਠ ਵੀ ਜਾਂਦਾ। ਸੱਸ ਆਪਣੇ ਜੁਆਈ ਨੂੰ ਟਿੱਕਾ ਕਰਦੀ ਤੇ ਪੱਲੇ ਪੁੜੀ ਪਾਉਂਦੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੀ ਇਹ ਸ਼ਗਨ ਕਰਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ 'ਦੁੱਧ ਪਿਆਉਣ' ਦੀ ਰਸਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਜੁਆਈ ਨੂੰ ਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਫਿਰ ਸਟੀਲ ਦੇ

ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਲੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਲਿਆ ਕੇ ਚਾਨਣੀਆਂ-ਕਨਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਥਾਂ 'ਅਣਲੱਗ' ਨਵਾਂ ਬਿਸਤਰਾ, ਦਰੀ-ਗਦੈਲਾ ਤੇ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਦੋਂ ਕੀਰਤਨ ਢੋਲਕੀ-ਛੈਣੇ ਤੇ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਭਾਗੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਚਾਅ ਅਤੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੁੰਦੀ। ਵੱਡੇ ਬੰਦੇ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆ ਬੈਠਦੇ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਰੀ ਬਰਾਤ ਆ ਜਾਂਦੀ। ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮੇਲ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਗੁਆਂਢ ਤੇ ਸ਼ਰੀਕਾ-ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਹ ਸੁਭਾਗਾ ਸਮਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਖੁੰਝਾਉਂਦਾ।

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਅਨੰਦ-ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਰਸਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਕਰਕੇ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵੀ ਵੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੈਲੇਸ ਵਿਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੇ ਨੱਚਣ-ਗੌਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਡੀ.ਜੇ. 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਗਾਣੇ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਗਿਣਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਅਨੰਦ-ਕਾਰਜ

ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਮੁੜ ਪੈਲੇਸ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਢੋਲ-ਢਮੱਕੇ, ਗਾਉਣ-ਵਜਾਉਣ ਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਿਖਰ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਰਸਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁੜੀ-ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਗਦੈਲੇ 'ਤੇ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਡਾ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ, ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮਾਮਾ-ਮਾਮੀ ਫੜੀ ਆਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਫਿਲਮੀ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਠਮਕ-ਠਮਕ ਤੁਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਕੁੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 'ਦੋਸੜਾ' ਭਾਵ ਦੋ ਚੁੰਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਫਿਰ ਉੱਪਰੋਂ ਸਫੈਦ ਚਾਦਰ ਵਿਚ ਇਉਂ ਲਪੇਟਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲਪੇਟਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤਾਂ ਕੀ ਹੱਥ ਵੀ ਚਾਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਦਿਸਦੇ। ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀ-ਮੋਟੀ ਚੋਰ-ਮੋਰੀ 'ਚੋਂ ਦੇਖਦੀ ਹੋਈ ਉਹ ਪੈਰ ਪੁੱਟਦੀ ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮੱਤਾ-ਸੁਮੱਤਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਹੁਣ ਕੁੜੀ ਦੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ 'ਲੜਕਾ ਵਧਾਉਣ' ਭਾਵ ਕੁੜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜਿਆ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਗਲ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਜਾਂ ਤੇਲੀਏ ਦਾ ਲੜਕਾ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ-ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 78 ਉੱਤੇ ਚੌਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਉਚਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਗੁਰਮੁਖੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਮੇਂ ਬੈਠੇ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਅੱਠਤਾਂ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਭਰ-ਭਰ ਆਉਂਦੇ। ਬੜਾ ਹੀ ਵੈਰਾਗ ਮਈ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਪੁਸ਼ਾਦ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮਾਮੇ-ਮਾਮੀਆਂ ਜਾਂ ਭਰਾ ਫੜ ਕੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ। ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਉੱਥੋਂ ਉਠਾ ਕੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਕੋਲ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਗਨ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਾਤ ਡੇਰੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ-ਕੁੜੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਤਾਂ ਕੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੂਹ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੜਦੇ ਸਨ। ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਡਾ ਜੁਆਈ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ 'ਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਖੋਧ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਦੋ-ਚਾਰ ਦੋਸਤਾਂ

ਗਲਾਸ ਭਰ ਕੇ ਦੁੱਧ ਪਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਇਹ ਰਸਮਾਂ ਹੀ ਮੁੱਕਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਦੀ ਬਣੀ ਮਠਿਆਈ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵੰਨਗੀ ਥਾਲ ਵਿਚ ਜੁਆਈ ਨੂੰ ਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੋਸੀ ਜਾਂਦੀ। ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ 'ਬਿੱਲੀ ਭਾਣੇ ਛਿੱਕਾ ਟੁੱਟਣ' ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਖੋਲ ਕਰਦੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਛੰਦਾਂ' ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੁੜੀਆਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ: ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਆਈਏ ਜਾਈਏ ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਦਾਣੇ ਕੀ ਜੀਜਾ ਤੂੰ ਜੰਝ ਲਿਆਇਆ ਸਾਰੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿਆਣੇ

ਕੁੜੀ-ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਗਦੈਲੇ 'ਤੇ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਡਾ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ, ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮਾਮਾ-ਮਾਮੀ ਫੜੀ ਆਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਫਿਲਮੀ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਠਮਕ-ਠਮਕ ਤੁਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਕੁੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 'ਦੋਸੜਾ' ਭਾਵ ਦੋ ਚੁੰਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਵਿਆਂਦੜ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦਾ: ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਆਈਏ ਜਾਈਏ ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਚੀਰੇ ਜਾਈ ਸਾਰੇ ਰਾਝੇ ਵਰਗੇ ਕਰ ਲੈ ਪਸੰਦ ਕੋਈ ਹੀਰੇ ਫਿਰ ਕੁੜੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ-'ਬਲੱਜ ਕਿਤੋਂ ਦੇ ਮਾਂ ਨੇ ਅਕਲ ਨੀ ਦੇ ਕੇ ਤੋਰਿਆ?' ਤੇ ਕੋਈ ਸਿਆਣੀ ਔਰਤ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਝਿੜਕਦੀ 'ਚੁੱਪ ਕਰੋ ਨੀਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਨਾ ਬੋਲੋ' ਤੇ ਗੱਭਰੂ ਮੁਸਕੜੀਏ ਹੱਸਦੇ। ਕੋਈ ਅਕਲ ਵਾਲੀ ਮੁਟਿਆਰ ਮੌਕਾ ਸਾਂਭ ਕੇ ਹੇਅਰਾ

ਲਾਉਂਦੀ: ਜੀਜਾ ਡੱਬੀ ਮੇਰੀ ਰੰਗਲੀ ਕੋਈ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦੀ ਵੇ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆ ਵੇ ਡਲੀ ਜੇ ਤੂੰ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਚੰਬੇ ਦੀ ਵੇ ਕਲੀ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੰਗਲੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣੇ ਹੋ ਕੇ ਦਿਖਾਵਿਆਂ-ਅੰਡਬਰਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸਾਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਮਨ ਦਾ ਸੁੱਖ-ਚੈਨ, ਅਪਣਾ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। 'ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ' ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਹੀ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦ ਬਖਸ਼ਦਾ ਸੀ।

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ

ਦਬਾਓ ਅਤੇ ਤਣਾਓ

ਦਬਾਓ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਮਾਨਸਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਸਰ ਸਰੀਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ, ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਿਆ ਰੋਗ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਬਾਓ ਅਕਸਰ ਕੰਮ ਦਾ ਤਣਾਓ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਬਾਓ ਉਪਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤਣਾਓ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਦਬਾਓ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂਕਿ ਘਰ ਅੰਦਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਣਾਓ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਉਪਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਤਣਾਓ-ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦਬਾਓ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਦਬਾਓ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਇਸਤਰੀ ਉੱਤੇ ਦਬਾਓ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਚ ਤਣਾਓ ਉਪਜਾਉਣ ਦੀ ਅਥਾਹ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅਕਸਰ ਆਤਮਘਾਤ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ ਦਬਾਓ ਅਤੇ ਖਾਲਸ ਤਣਾਓ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਰਲਗੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤਕ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਬਾਓ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਤਣਾਓਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਬੜੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

ਦਬਾਓ-ਤਣਾਓ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਜੀਵ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਦਬਾਓ-ਤਣਾਓ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਯੋਗ-ਗੁਰੂ, ਹਕੀਮ, ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੱਕਰ-ਰੋਗ ਜਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਕਸਰ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਇਸ ਲਈ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਫ਼ਤਰ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਪਤੀ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਤਮਘਾਤ ਦਾ ਯਤਨ ਨਿਰੋਲ ਅਕੇਵੇਂ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਉਪਜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਪਤੀ, ਪਤਨੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਤਲਾਕ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਬਕ

ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਉਪਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦਬਾਓ-ਤਣਾਓ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਗੈਰ ਉਸਾਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੜਕੀ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕਾਹਲ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਬਾਓ ਅਧੀਨ ਕਿਸਾਨ ਆਤਮਘਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਬਾਓ-ਤਣਾਓ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਪੁੰਸਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਦਬਾਓ-ਤਣਾਓ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਰਾਂਤੀ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਬਾਓ-ਤਣਾਓ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਸੌਖੇ ਸੰਚਾਰ ਕਾਰਨ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਸਮਝ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਵਰਤਾਰੇ ਅਤੇ ਕਥਨ ਵਿਚ ਕੰਘੀ ਫੇਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਕਾਰਨ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਸਹਿਜ ਜੀਵਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਖੁਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਓ-ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਵਿਰੋਧੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਕਾਰਨ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾਵਾਂ ਦੱਸੋਗੇ, ਅੱਗੋਂ ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਤਿੱਗਣੀਆਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਬਹੁਤੇ ਪਿਓ-ਪੁੱਤਰ ਰੁੱਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਇਕ-ਦੂਜੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤਣਾਓ-

ਦਬਾਓ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਖੰਤਰਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਸੋ ਇਲਾਜ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਤੌਖਲਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪਤਨੀ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅਖੀਰਲੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਛੱਡ ਗਈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਹੁਣ ਪਾਗਲਖਾਨੇ ਵਿਚ ਹੈ।

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਾਂਗ ਤਣਾਓ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਧਣਾ ਤਣਾਓ ਉਪਜਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਮੁਜਰਿਮ ਉਪਜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭੈੜੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਘਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਧ ਰਹੇ ਜੁਰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤਕ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਣਾਓ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਕਾਰਨ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਛੜ ਜਾਣ ਦਾ ਤਣਾਓ ਹੈ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪਰੰਪਰਕ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਕਾਰਨ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਕਿਧਰੇ ਵਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਕੁਝ ਵੀ ਕਰੋਗੇ, ਤਣਾਓ ਉਪਜੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮਵਾਤਾਂ ਤਣਾਓ ਉਪਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਤਣਾਓ ਉਪਜੇਗਾ। ਤਣਾਓ ਦਾ ਉਪਜਣਾ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ

ਵਾਪਰੇਗਾ, ਹੋਰ ਤਣਾਓ ਉਪਜੇਗਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੀ ਤਣਾਓ ਉਪਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਦਾ ਅਵਸਰ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਆਦਿ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤਾਂ ਸੁਖਾਵੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਮਗਰੋਂ ਹੀ, ਵਧਾਈਆਂ ਮੁੱਕਣ ਉਪਰੰਤ ਹਰ ਕੋਈ ਗੋਤੇ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤਣਾਓ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਕਲਪ ਪੱਛਮੀ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਵਿਚ ਤਣਾਓ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਯੂਰੋਪ ਵਿਚ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੇ ਮੈਚ ਤਣਾਓ ਅਤੇ ਦਬਾਓ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ ਉਪਜਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਰੋਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ, ਨਵੇਂ ਧੰਦਿਆਂ, ਕਾਢਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਉਹੀ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਓ ਅਤੇ ਦਬਾਓ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਅਧਿਕਤਮ ਦਬਾਓ ਅਤੇ ਉਚਤਮ ਤਣਾਓ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਕੇ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਤਣਾਓ-ਦਬਾਓ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿਚ ਤਣਾਓ ਅਤੇ ਟਕਰਾਓ ਨੂੰ ਕਲੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਲੇਸ਼ ਦੁੱਖ ਉਪਜਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸੋ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਾਡਾ ਸਿਖਰਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੁੱਖ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ, ਤਣਾਓ-ਦਬਾਓ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਗ੍ਰੰਥ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਰਚੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੁੱਧ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਤਣਾਓ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇੱਛਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਗੀਤਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ, ਫਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਕਰੋ ਜਦੋਂਕਿ ਬੁੱਧ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਛਾ ਹੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਨਿਆਸ ਅਤੇ ਮੋਕਸ਼ ਸਾਡੇ

ਆਦਰਸ਼ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਤਿਆਗ 'ਤੇ ਬਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਵਰਧਮਾਨ-ਮਹਾਂਵੀਰ ਵਾਲੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤਿਆਗ ਉੱਤੇ। ਪੱਛਮੀ ਜੀਵਨ-ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਪੁਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਹਾਜ਼ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖੋਹਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਤੌਖਲਾ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਮਰੀਜ਼ ਟਰਨ-ਫਿਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੋਟੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਬੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਕਾਵਟ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤਣਾਓ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠਣ ਦਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਢੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੱਛਣ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜੇ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਣਾਓ ਦਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਉਪਜਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰ ਹੀ ਦੁਖਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਦੌਰੇ ਵੀ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੁਕ ਉਲਝਣਾਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਪਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਢਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸੋਹਣੀ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਕਰਕੇ ਪਤਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਤਕ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਵਿਆਹ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣਾ ਖਰਿੜਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਉਬਾਸੀਆਂ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਖਿਆਲ ਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਇਤਨਾ ਨੀਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਊ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਹੀ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਡਰਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਜੀਬ ਅਜੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਣਾ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੱਡੀ ਦਾ ਲੋਟ ਹੋਣਾ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸੀ ਵਿਚ ਦੇਰ ਹੋਣੀ, ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਤਨਖਾਹ ਨਾ ਮਿਲਣੀ ਆਦਿ ਜਿਹੀਆਂ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਤਣਾਓ ਉਪਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਜਵਾਬ, ਤਲਾਕ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਆਦਿ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਓ ਉਪਜਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Thinking of Buying/Selling ?

WINZONE REALTY INC.

Baldev Singh

Associate Broker/Notary Public

146-20 34 av. Flushing NY 11354

Cell : 917-224-7395

Email : josanbaldev@yahoo.com

**Nlight
Financial**

Insurance

Are you paying too much for Auto, Home, Business, Workman Compensation, Contractors, General Liability, E&O ?

Call us today for complimentary analysis of your policy.

NLight Financial LLC

Sharanjit Singh Thind
Licensed Insurance Broker/ Notary Public
(Service with Honesty & Smile, Since 2012)

**1900, Hempstead Tpke., Suite 306
East Meadow, New York 11554
Cell: 917 612 3158 Tel Fax: 516 246 9022**

Email: info@nlightfin.com

www.nlightfin.com

Delivering News,
Uncompromised
& Unbiased for the
Last 16 years

Some Call us a Media House, others Call us an Institution to learn from

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

Punjabi Duniya Punjabi Duniya.Com LLC

Since April 2005
Email : punjabiduniya@gmail.com, Web : www.punjabiduniya.com

The South Asian
INSIDER
Published Weekly from New York

Regd. & Mailing Office : P.O. Box 7005, Hicsville New York 11801

www.thesouthasianinfo, www.joshindiatv.com wwwpunjabiduniya.com

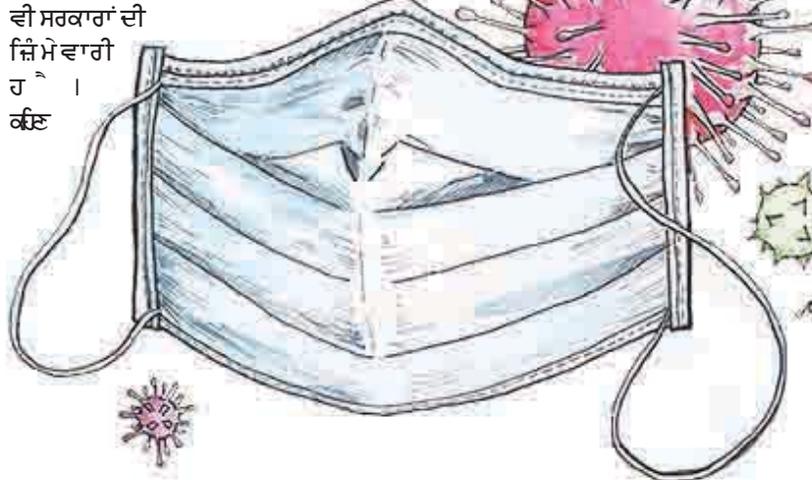
Phone : 917-612-3158

ਆਓ, ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਤੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੀਏ

ਕਰੋਨਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕਿਹਨੂੰ ਚੰਬੜਕੇ ਕੇ ਦਸ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਹਦੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਖੋਅ ਵੀ ਬਣ ਜਾਏ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਲਕ ਝਪਕੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਵੋਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਤੁਰਿਆ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੁਹਰਾਮ ਮਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੰਨੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਸੱਥਰ ਵਿਛ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂਡਵ ਮਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪਲੇ ਪਲ ਸਮੁੱਚੇ ਯੂਰਪ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ 125 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਲਕ ਇਸਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਵਾਇਰਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਜਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਇੰਜ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ 'ਜਾਨ ਬਚੀ ਤੇ ਲਾਏ ਪਾਏ' ਵਾਲੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਕੱਟਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਮਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਨਾਮ ਦਾ ਵਾਇਰਸ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ, ਨੇਤਾ ਤੇ ਵਪਾਰੀ, ਸਭ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਕਿਸਨੇ ਕਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤੜੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੁਟੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿਜੋਰੀਆਂ ਕਿਉਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਇਸਦਾ ਵਧੀਆ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਜਾਚੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਫ਼ੌਰੀ ਐਕਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿੱਚ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਖੀਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰਕੀਟਾਂ ਵਿੱਚ

ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੜਤਾ ਤਫੜੀ ਵਾਲੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਕਰਕੇ ਹਾਲਾਤ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਪਲ ਪਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਰਖ ਦੀ ਘੜੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫਰਜ਼ ਤੇ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਖੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਦੁੱਖ ਕਸ਼ਟ ਹਰੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਗਾਇਕਾ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਸੰਵੇਦਨਾ ਸਮਝਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸੋਧ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਣਾ। ਇਹ ਆਮ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਟਿਚਕਰਬਾਜ਼ੀ ਤੇ ਮਜ਼ਾਕ-ਮਸ਼ਕਰੀ ਹੀ ਉਡਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਅਖੱਤੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਾਤਕ

ਬਿਮਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਜ਼ਾਹੀਆ ਗੀਤ ਬਣਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ

ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੌਤ ਦੇ ਦਹਾਨੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅਖੱਤੀ ਤੇ ਕੱਚ ਘਰੜ ਨਾਮਨਿਹਾਦ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੀਵਾਲੀਏਪਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ

ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਉਨੀ ਥੋੜੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣਾ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਰਵਿਰਤੀ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੀ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੇਚ ਦੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਜਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ ਲਾਹੇ ਦਾ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹੇ ਦਾ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਉਕਤ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹਾਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਵਾਲੇ ਹਲਕੇਪਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬਿਨ ਗੱਲੋਂ ਹੱਥ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰ ਆਉਣ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਭਿਆਨਕ

ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਬਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਸੋਚ ਦਾ ਲੜ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁੱਖ ਤੇ ਸੁਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਦੋ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਦੁੱਖ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤੀ ਘਬਰਾਹਟ ਤੇ ਸੁਖ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਕਤ ਦੋਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਟਿਕਾ ਕੇ ਸਹਿਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਪਰਕੋਪ ਨਾਲ ਖੌਫ਼ਜ਼ਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਤੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਤਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਹਾਰਾ ਦੇਣਾ ਤੇ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਫੈਲ ਰਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀਏ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀਏ ਜਾਂ ਇੰਜ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਆਪ ਵੀ ਬਚੀਏ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਈਏ। ਸੱਜਣਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਭੀੜ ਪੈਣ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਅੱਜ ਉਕਤ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵੀ ਆਣ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਪਰਖ ਦੀ ਘੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੱਖਾ ਸਮਾਂ ਆ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪਟੜੀ ਉੱਤੇ ਰਵਾਂ ਰਵੀਂ ਚੱਲ ਪਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਵਕਤ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਤੇ ਸਵਾਰਥ ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਚੰਦ ਕੁ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਜ਼ਮੀਰੇ ਬਣਕੇ ਦੁਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨਗੇ, ਸਮਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੋ ਆਓ! ਕਰੋਨਾ ਨਾਮ ਦੀ ਇਸ ਘਾਤਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਰੇ ਰਲਕੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਤੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੀਏ ਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਫਤਿਹ ਪਾ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰੀਏ। ਇਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਜੈਵਿਕ ਹਥਿਆਰ ?

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਜੀਅ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਭਾਲਣ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚਾਰਾਜ਼ੋਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਚਰਚਾ ਵੀ ਮਘੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਕੁਦਰਤੀ ਉਪਜਿਆ ਅਤੇ ਫੈਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਸੀ ਲਾਹੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੈਵਿਕ ਹਥਿਆਰ

ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਰਮਿਆਨ 'ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ' ਬਣਨ ਦਾ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀ ਇਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਨਵੀਂ ਉੱਭਰੀ ਤਾਕਤ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਹ ਥਾਂ ਖੋਹਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਇਖਲਾਕੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਚੌਧਰੀ (ਸਿਆਸੀ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੋਕ) ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੇਅਸੂਲੀ ਜੰਗ ਵਿਗਿਆਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਜੀਵਾਣੂ ਰੂਪੀ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੈਵਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ 600 ਈਸਾ ਪੂਰਬ ਤੱਕ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਗ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਨਗਰ ਜਾਂ ਪਿੰਡ

ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿਚ ਡਾਇਰੀਆ ਦੇ ਜੀਵਾਣੂ ਮਿਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਕਬੀਲੇ ਵਿਚ ਪਲੇਗ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾਉਣਾ।

ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸੱਭਿਅਕ ਐਲਾਨਣ ਵਾਲੇ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ ਇਸ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਧ ਸੱਭਿਅਕ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਰਸ਼ੀਆ ਇਹਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਹਿਸਾਬ ਡਾਲਰ ਖਰਚਦੇ ਰਹੇ। ਫਰ ਸਾਲ 1972 ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਐਂਡ ਟੋਕਸਿਨ ਵੈਪਨਸ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਕੇ ਜੈਵਿਕ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਰੋਕਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 2011 ਤੱਕ 165 ਮੁਲਕ ਇਸ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤੇ ਤਕੜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ

ਚੀਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵੁਹਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕਹਿਰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਉੱਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਜੈਵਿਕ ਹਥਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ 'ਤੇ ਮਿਹਣੇ ਮਿਹਣੀ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਰੂਸ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਿੰਦਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸ਼ੁਆਂਗ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ

ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਚੀਨ ਲੈ ਕੇ ਆਈ। ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਤਾਕਤ ਬਣਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਹਿਲੂ ਵਪਾਰ ਹੈ ਤੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਰਮਿਆਨ ਜਿਸ ਵੱਡੇ ਯੁੱਧ ਦੀਆਂ ਅਟਕਲਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਵੱਡਾ ਅਧਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਕੇਲ ਕਰੋਦੇ ਹੰਝ ਨੇ ਅਚਿੱਤੇ ਬਾਜ ਪਏ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਤ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸਿਰਫ ਅਕਾਲ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਕੁੱਲ ਕਾਇਨਾਤ ਕਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੀ ਅਟੱਲ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਮਿਲੇ ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾ ਤੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਸੌਗਾਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਨੂੰ ਸਿਮਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਹੇਠ ਘੜੀਆਂ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਹਾਰ ਮੰਨੀ ਕਿਸੇ ਖੁੰਝੇ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹਾਂ ਕਾਲ ਦੇ ਡਰੋਂ ਸਹਿਮ ਵਿਚ ਜੀਅ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਫ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪਰਸ਼ ਨਾਲ ਇਕ ਜੀਅ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜੀਅ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵੀ ਪੱਕਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ

ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਦਰ ਹੋਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ 127,000 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 68,000 ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਮਲਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿਚ ਖਰਾਬੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਨ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਵੱਧ ਤਾਕਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਰਿਕਵਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਤੁਸੀਂ ਸਾਫ ਸਵਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਘਟਾ ਕੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਸਾਫ ਸਵਾਈ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿਮਰਦਿਆਂ ਉਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਲ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੋ। ਫਰੀਦਾ ਦਰੀਆਵੈ ਕੰਨੈ ਬਗੁਲਾ ਬੈਠਾ ਕੇਲ ਕਰੇ ॥ ਕੇਲ ਕਰੋਦੇ ਹੰਝ ਨੇ ਅਚਿੱਤੇ ਬਾਜ ਪਏ ॥ ਬਾਜ ਪਏ ਤਿਸੁ ਰਬੁ ਦੇ ਕੇਲਾਂ ਵਿਸਰੀਆਂ ॥ ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਨ ਚੇਤੇ ਸਨ ਸੇ ਗਾਲੀ ਰਬ ਕੀਆਂ ॥ (ਭਗਤ ਫਰੀਦ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ- ਅੰਗ ੧੩੮੩)

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਰਫਿਊ: ਜ਼ਰੂਰਤ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੀ ਡਾਂਗ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 21 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕਰਫਿਊ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਰਫਿਊ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਆਫਤ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣ ਤਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਰਗਰ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਸ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਬੰਦ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਖਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਧਾ ਕੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕੇਂਦਰ ਚੀਨ ਦੇ ਹੁਬੇਈ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਫੈਲ ਕੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਗਈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 12,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ 3 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਐਲਾਨੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 1 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਖਿਲਾਫ ਪੂਰਨ ਬੰਦ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਿੰਨੀ ਸਾਰਥਕ ?
 ਵੁਹਾਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਜਦੋਂ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਚੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਨੱਕ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਤਰਲ ਦੇ ਸਪਰਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਕਈ

ਘੰਟਿਆਂ ਤਕ ਕਾਰਗਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਖਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਕਈ ਸੈਂਕੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਅੱਗੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਹੱਲ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਰੁਕ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਤਾਈਵਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਨ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਸਟੇਜ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰਨ ਬੰਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਬੰਦੀ ਮਗਰੋਂ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਗਭਗ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਠੱਲ੍ਹ ਲਈ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਚੀਨ ਨੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬੰਦ ਬਾਰੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਹਿਸ
 ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਡਰੋਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ

ਗਰੀਬੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੇਗਾ। ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾੜਾ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾ ਲਾ ਕੇ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਦੇਣ ਦਾ ਕਸੂਰਵਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੀਮਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਇਹਨਾਂ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਵਿਚਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਾਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਰੀਰ ਨੇ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਕੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਏਦਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਰੀਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਕਰਫਿਊ ਦਾ ਹਾਲ
 ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਖਤ ਕਰਫਿਊ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਸਖਤੀ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਲੀਲ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕੁੱਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਰਫਿਊ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੁਲਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਮ ਹੋਏ ਇਸ ਬੰਦ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਲਾਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਰਾਂ ਤਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਰਿਹਾ। ਸਿਰਫ ਕੁੱਝ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਘਰ ਤਕ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਘਰ ਤਕ ਇਹ ਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਬੰਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੀ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨਾਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਬੰਦ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਅੱਧੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਝੜ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕਣਕ ਵੱਡਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਪਟਾਈ ਦੇ ਦਿਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਆਲੂ ਨਾ ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਤਾਂ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤੈਅ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਦੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਡੇਅਰੀਆਂ ਨੇ ਦੁੱਧ ਚੁੱਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੰਦੀ ਨਾਲ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

-ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

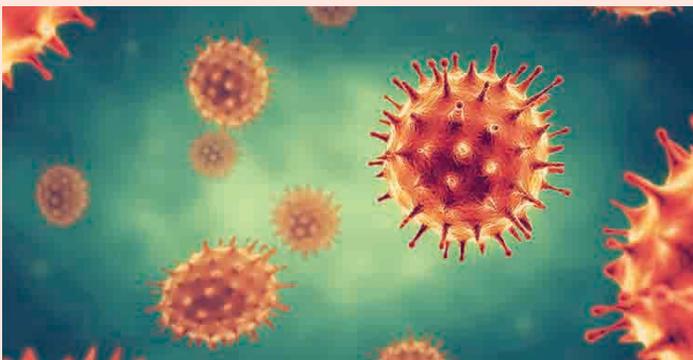
ਟੈਸਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ

ਡਾਕਟਰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵੀ ਢਾਂਚੇ (ਵਰਲਡ ਆਰਡਰ) ਦਾ ਐਕਸਰੇਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਇਹਨੂੰ ਸਿਸਟਮ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀਆਂ ਬਿਜਲਈ ਕਿਰਨਾਂ (ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ) ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਢਾਂਚਾ ਚੈੱਕ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸਰੇਅ ਵਿੱਚ ਹਰ ਨਾੜੀ, ਹਰ ਨਬਜ਼ ਦੀ ਹਕੀਕੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਡੂੰਘੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਗਸਤ ਤਹਿਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਾੜਾਂ-ਨਬਜ਼ਾਂ ਵਿਚਦੀ ਸਿਹਤ, ਇਲਾਜ, ਭੋਜਨ, ਦਵਾਈਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਪਿਆਰ, ਹਲੀਮੀ, ਚਿੰਤਾ, ਧਿਆਨ, ਸਹਿਜ, ਸੰਜੀਦਗੀ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਹਮਦਰਦੀ, ਮਦਦ ਵਰਗੇ ਪਦਾਰਥਾਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਹਿਣਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਬੇਦਰਦੀ, ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਤੰਗੀ-ਤੁਰਸ਼ੀ, ਬੇਈਮਾਨੀ, ਹਕੂਮਤੀ ਗ਼ੈਰਯਕੀਨੀ ਨੇ ਸਭ ਵਹਿਣਾਂ ਨੂੰ ਡੱਕੇ ਲਾ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਧਰਤ-ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਐਕਸਰੇਅ ਹੁਣ ਕੁੱਲ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਲੋਕ-ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਘੁਲਾਟੀਏ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਸਿਸਟਮ ਹੀ ਵਿਗੜਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅਗਾਂਹ ਦੀ ਹਕੀਕੀ ਰੂਪਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਧਨਾਢਾਂ, ਸਿਸਟਮਖੋਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨੀਆਂ ਸਿਰਜ ਲਿਆ ਸੀ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਵਧਦਾ ਘੇਰਾ, ਬਜਟ ਦਾ ਆਕਾਰ, ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਤਬਾਹਤੋਂ ਚੜ੍ਹਾਅ, ਜੀਡੀਪੀ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ 'ਤਾਹਾਂ'-'ਠਾਹਾਂ' ਕਰਕੇ ਖੇਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਕ ਤਰੱਕੀਯਾਫ਼ਤਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਾਡੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਵੱਡਿਆਂ-ਡਾਹਾਢਿਆਂ ਨਾਲ ਪੈ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਓਬਾਮਾ-ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਜੱਫੀਆਂ ਜੱਗ-ਜਾਹਿਰ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਕਰਕੇ ਵਿਖਾਈਏ ? ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦੌੜ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ

ਆਲਮੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਵਾਇਰਸ 1918 ਵਿੱਚ ਐਕਸਰੇਅ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੇਸ਼ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਲੁਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਸੱਚ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ਪ੍ਰੇਮੀ ਗਰਦਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਕਿੰਨੇ ਮਰੇ, ਇਹ ਡੋਜੀ ਰਾਜ਼ ਸੀ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੀਕ੍ਰੇਟ। ਪਰ ਸਪੇਨ ਲੜਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਅੰਕੜੇ ਸੈਂਸਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਸਗੋਂ ਸੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਸਿੱਧੇ 53,000 ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪੈਮਾਨੇ ਨਾਲ ਨਾਪਿਆ ਦਾਅਵਾ 116,516 ਮੌਤਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ। ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲੱਖ ਅਤੇ ਪੌਣੇ ਸੱਤ ਲੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਦਸ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਲਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ ਹੈ, ਦੂਸਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁੱਵਤ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਈ ਹੱਥਕੰਡੇ ਅਪਣਾ ਕੇ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਹਕੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹੋ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1918 ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫਰਾਂਸ, ਅਮਰੀਕਾ, ਜਪਾਨ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਚੈਕੋਸਲੋਵਾਕੀਆ, ਸਰਬੀਆ, ਇਟਲੀ, ਪੋਲੈਂਡ, ਯੂਨਾਨ ਅਤੇ ਰੋਮਾਨੀਆ

ਦਾ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝਾ ਹਮਲਾ ਸੀ। ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਇਸ ਮੁਲਕ ਉੱਤੇ 1931 ਵਾਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਪਰ ਸਭਨਾਂ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਦੂਜੀ ਆਲਮੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ 45 ਸਾਲ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਚੱਲਿਆ, ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੋਟੇ ਹੋਏ ਪਰ ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਜੇਤੂ ਉੱਭਰਿਆ ? ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ, ਜੇ ਦੂਜੀ ਆਲਮੀ ਜੰਗ ਵਾਲੀ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕੀ, ਰੂਸੀ, ਵਿਸ਼ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅੱਜ ਕਿਸ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ? ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ-ਤਰੀਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਨਾਮ 99 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਸਭਨਾਂ ਮਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚਾ ਚਰਮਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਬਲਿਕ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਗਫਲਤ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਤਾਰੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਦੂਲਾਂ ਹਿੱਲ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੀ ਬੁਰਾਈ ਕੀ ਕਰਨੀ, ਟਰੰਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਾਪ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਚੀਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਵਿਸ਼ਵੀ ਸਰਬਉੱਚਤਾ (ਸੁਪਰ ਮੈ ?) ਦੀ ਇਹ ਜੰਗ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ, ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ ਨਾ ਨਿਪਟ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ? ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਹੇਠਲਾ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚਾ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤਹਿਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੋਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ 'ਤੇ ਲਾ

ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਥਾਲੀਆਂ, ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣੋਗੇ ਤਾਂ ਟੀਵੀ ਉੱਤੇ ਸਾਰੋ-ਸਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਹ ਢਕਵੰਜ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਹਮ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਜਿਤਾਨਾ ਹੈ, ਕੋਰੋਨਾ ਕੋ ਹਰਾਨਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਦੇ ਅਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਹਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਹਤਯਾਬ, ਨਰੋਆ ਸਮਾਜ ਉਸਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿੱਥੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ? ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਸਤ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨੇ ਉਹਦੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਇਹ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਹਰ ਵਾਰੀ 'ਚਾਣਚੱਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਵੀ ਇਹ ਆਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਚਾਣਚੱਕ ਹੀ ਆਵੇਗੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੱਭਿਅਕ ਹਾਂ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ? ਕਿਸੇ ਕਾਰਗਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਸੈਂਕੜੇ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਲੋਕ ਇਤਜ਼ਾਮੀਏ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੁੰਦੇ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ, ਕਸਬੇ ਦੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਧਰਵਾਸ ਦੋਦੇ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਕੋ ਹਰਾਨਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਥਾਲੀ ਵਜਾਉਣਾ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਕੀ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਮਝਾਉਣਾ ? ਉਹਦੇ ਤੋਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜਿਕ ਫਾਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੀਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਨਿੱਤ ਘਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਮਾਈਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿਹਾੜੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਬੰਦ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਰਖੀ ਨਹੀਂ ਛਪੀ। ਕਦੀ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਜਾਤ ਚੜ੍ਹਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਕਦੀ ਉਹਦੀ ਅੰਕਾਤ ਦਾ ਪਰਦਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਦੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਖਰੇ, ਉਹਦੀ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵੱਖਰੀ। ਉਹਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ, ਨਾਲੀਆਂ, ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ।

LAURA CURRAN
NASSAU COUNTY EXECUTIVE

DR. LAWRENCE EISENSTEIN
COMMISSIONER
DEPARTMENT OF HEALTH

STOP THE SPREAD OF GERMS

Help prevent the spread of respiratory viruses like

NOVEL CORONAVIRUS

Wash your hands often with soap and water for at least 20 seconds.

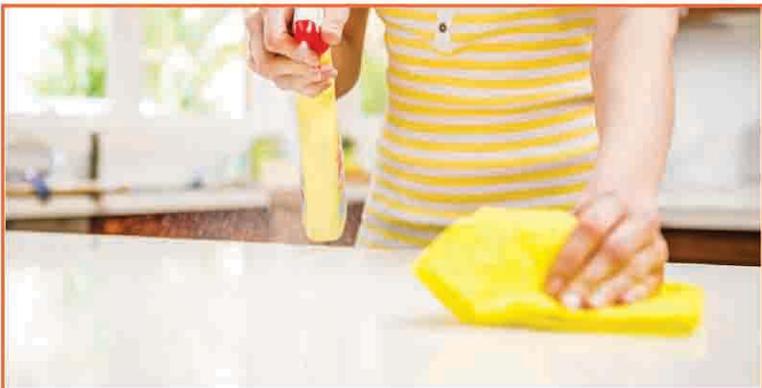
Cover your cough or sneeze with a tissue, then throw it in the trash.

Avoid touching your eyes, nose and mouth.

Stay home when you are sick, except to get medical care.

Clean and disinfect frequently touched objects and surfaces.

Avoid close contact with people who are sick.

If you have any questions, please call the
NYS CORONAVIRUS HOTLINE 888-364-3065
or call
NASSAU COUNTY CORONAVIRUS CALL CENTER 516-227-9570

Nassau County Department of Health • 200 County Seat Drive, Mineola

